

ἡμερον, τὰς πρώτας Χριστιανὲς ἀπὸ τὴν κήρυξιν τῆ Εὐαγγελίᾳ, καὶ υπο-
σχομένοι τιμαί, καὶ δῶρα εἰς τὰς παιδομένους, μεταχειριζόμενοι δὲ τέλος
βάσανα καὶ τὰς κολάσεις διὰ νὰ μὴν εἰσέλθῃ εἰς τὸ βασιλείον τῆς ξένης πίστεως.
Μοὶ φαίνεται πῶς ὡς οἱ πολιτικοὶ βασιλεῖς δικαίως ἀντισέκοντο εἰς τὴν κήρυξιν
τῆ Εὐαγγελίᾳ. Ἄς μὴ νομίσῃ τις ὅτι θέλω νὰ ἐπαινέσω τὰς τυράννους
ἐκεῖνους, ἢ νὰ καταφρονήσω τὴν Λατινικὴν Ἐκκλησίαν, ὡς πολλοὶ τῶν ἡ-
μετέρων φλυαροῦντες ἐγκαλοῦσιν αὐτήν, ὄχι βέβαια. Ἀγκαλὰ καὶ ὡς πο-
λιτικοὶ, ἐπαινετοὶ ἴσως ἦσαν ἐκεῖνοι οἱ τυράννοι, ὡς ἄνθρωποι ὅμως, φυσι-
κῶς ὀμιλῶντας ἦσαν ἀλιθῶς τυράννοι. Γ' ξυρῶ προσέτι ὅτι τὸ σύστημα
τῆς καθ' ὅλην Λατινικῆς Ἐκκλησίας ποτὲ δὲν ἐσυγχώρησε τὰ τοιαῦτα
ἀλλὰ πάντοτε τὰ ἀνήθη, καὶ ὅσον τὸ κατὰ δύναμιν τὰ ἐμπόδιζε. Τὸ
κακὸν προήρχετο ἀπὸ τινος μελι αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας, τὰ ὅποια ὑπε-
ρισχύσαντες κατὰ τῶν βασιλείων, καὶ ἔχοντες συμβοηδὸν τὴν ψῆφον τῆ
Χυδαίᾳ λαῷ, ὅπῃ δύναται πολὺ περισσότερον ἀπὸ ὅλης τῆς βασιλείας, ἐσυγ-
χώρην καὶ ἐποίησιν αὐτὰ εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς, φερόμενοι ἢ ἀπὸ ἀμάθειαν,
ἢ ἀπὸ τυφλὸν καὶ ἀδιάκριτον ζῆλον. Ἀλλ' ἔπαυσε τέλος πάντων ἡ
ἀμάθεια, ἔλαβαν οἱ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες τὴν δύναμιν καὶ ἰσχὺν τὴν
προτέρην τῆς, ἔχασαν οἱ Μοναχοὶ τὴν ἐξουσίαν ὅπῃ εἶχον εἰς τὰς καρδίας
τῆ λαῷ, ὁ λαὸς ἀπέρριψε τὴν ἄκραν καὶ ἀδικὸν εὐλάβειαν ὅπῃ ἤφερε
πρὸς τὰς Μοναχὰς, καὶ εἶδον πάντες, ὅτι τὸ νὰ διώκῃ τις τὸν πλησίον
τε σκληρῶς ἵνα τὸν κάμῃ νὰ φρονῇ περὶ πίστεως ὡς αὐτὸς φρονεῖ, εἶναι μέ-
σον ἔχι νὰ τὸν καταπεισῇ, καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὴν δόξαν τῆ, ἀλλὰ νὰ
τὸν καταπεισῇ μάλις τὰ ἐναντίον, πῶς ἡ πίστις δηλαδὴ τῆ ἐναντίᾳ εἶ-
ναι σφαλερὰ, καὶ δὲν ἔχει ὄρθα θεμέλια, καὶ τοιαυτοτρόπως νὰ ξεμακρύν-
νται· διὰ τὸτο ὅσάν τις ἐπραγματεύθῃ ἡ ἔνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν ποτὲ δὲν
ἔλαβεν εὐτυχὲς τέλος. Ἐπειδὴ εὐκόλον δέκα ἀρχιερεῖς καὶ δέκα μοναχοὶ
νὰ συμφωνήσωσι ἢ ἔτως ἢ ἔτως, ἀλλὰ πῶς δύναται ὁ ἀπλῆς Καθολικὸς νὰ
δεχθῆ δι' ἀδελφὸν ἕνα Ἀνατολικόν, τὸν ὅποιον σοχάζεται διὰ σχισμα-
τικόν, αἰρετικόν, καὶ ἄξιον τῆ αἰωνίᾳ πυρός; πῶς ὁ ἀπλῆς Ἀνατολικὸς
νὰ δεχθῆ τὸν Καθολικόν ὅταν κάλλιον γίνεται Τῆρος, πάρεξ νὰ συμφω-
νήσῃ εἰς τὸ παραμικρὸν μὲ τὸν Λατίνον· ἂν αὐτὸ τὸ κατὰ γένος μῖσος
δὲν ὑπῆρχε, ἴσως καὶ ἐγίνετο τρόπος διορθώσεως. Τώρα φαίνεται θεῶ
εὐδοκίᾳ νὰ ἐψυχράνθῃ, νὰ ἐσμίκευεν, ἀλλ' ἀκόμη δὲν ἐφθασεν εἰς τὸν πο-
θέμενον βαθμὸν, ἀκόμη ὁ Ἀνατολικὸς, ἐνωῶ τὸν ἀπλῆν, δὲν δέχεται διὰ
Χριστιανὸν τὸν Λατίνον, τὸν ὅποιον νομίζει βαντισμένον καὶ ἔχι βαπτισμέ-
νον, ἀκόμη ὁ Λατίνος δὲν ἀξιῖ τῆ παραδείσει τὸν Ἀνατολικόν, τὸν ὅποιον
βλέπει νὰ καταφρονῇ τὰς φλόγας τῆ πουργατορίας. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκεί-
μενον ἐπανέλθωμεν.

Πρωσίας
Φρειδερίκος
Β΄.

§. 13. Εἰς τὸ βασιλείον τῆς Πρωσίας μετὰ τὸν Φρειδερίκον Α΄. δι-
δέχθη τὴν ἐξουσίαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Φρειδερίκος Β΄. τῷ 1740. ὁ Ἡρῶας τῆς
Ἀρκεν, ὁ νέος Σολομών, τὰ κατορθώματα τῆ ὁποῖα εἶναι ἄξια νὰ περι-
γραφ-